

Sygn. akt II KK 214/22

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 31 sierpnia 2022 r.,
sprawy z wniosku **Z. W. G.**,
o odszkodowanie i zadośćuczynienie,
z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt II AKa [...],
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 6 listopada 2018 r., sygn. akt II 2 Ko [...]

p o s t a n o w i ł :

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć wnioskodawcę Z. W. G. opłatą sądową za postępowanie kasacyjne, zwalniając go od wydatków tego postępowania.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 6 listopada 2018 r., sygn. akt II 2 Ko [...], na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (dalej ustawa łutowa), zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Z. W. G. kwotę 250.000 zł tytułem zadośćuczynienia i kwotę 705.870 zł tytułem odszkodowania, w związku z jego internowaniem i stosowaniem tymczasowego aresztowania w okresie stanu wojennego, zaś w

pozostalej części wniosków oddalił. Jednocześnie kosztami postępowania w sprawie obciążył Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku wniósł pełnomocnik Z. W. G. w części dotyczącej oddalenia wniosku, zarzucając:

- obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 361 § 1 i 2 k.c. przez całkowicie błędny pogląd dotyczący braku związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy internowaniem wnioskodawcy a powstaniem w jego majątku szkody w postaci czy to zagarnięcia przez służbę bezpieczeństwa powielaczy offsetowych, papieru, biblioteki, czy też rozgrabienia przez nieustalone osoby materiałów budowlanych i maszyn niezbędnych do prowadzenia hodowli lisów i trzody chlewnej, mimo, iż ww. następstwa pozostają nie tylko w całkowitym, ale wyłącznym i oczywistym związku przyczynowym z działaniami aparatu bezpieczeństwa i wiążącego się z internacyjnym pozbawieniem wolności wnioskodawcy;
- obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 8 § 1 i 3 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. w zw. z art. 444 § 1 i 2 k.c., w postaci odmówienia wnioskodawcy prawa do renty inwalidzkiej, mimo iż odniesione na skutek pobić w czasie internowania uszkodzenia ciała, w szczególności neurologiczne, mają charakter trwały i nieodwracalny, a już obecnie powodują znaczne dysfunkcje w życiu wnioskodawcy;
- obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 410 k.p.k., przez oparcie istotnych rozstrzygnięć sądu o materiał dowodowy nie ujawniony w toku rozprawy głównej, a w szczególności o opinię biegłej A. D. zgromadzoną w sprawie II 2 Ko [...], w której to sprawie wnioskodawca nie brał udziału, a sama opinia jest wnioskodawcy nie znana;
- obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 193 § 1 k.p.k. i art. 7 k.p.k. przez poczynienie przez Sąd całkowicie dowolnych ustaleń w zakresie odszkodowania należnego wnioskodawcy z tytułu utraty hodowli lisów i tuczników w 1981 r. oraz utraty zysków, które wnioskodawca mógłby osiągnąć w latach 1982 i 1983 w sytuacji, gdy do oceny tychże szkód są wymagane wiadomości specjalne, których sąd nie posiada;
- obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 201 k.p.k. *in fine* przez nie wezwanie na rozprawę i nie żądanie wydania opinii

uzupełniającej, względnie przez usunięcie wątpliwości poprzez zadawanie pytań biegłemu dr S. S.;

- obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. i art. 201 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. przez oparcie istotnych ustaleń Sądu o opinię biegłego T. D., mimo iż opinia ta, jako nierzetelna i niepełna, a także zawierająca ewidentne błędy merytoryczne, została zdyskwalifikowana w trakcie przewodu sądowego, czego m.in. następstwem było dopuszczenie przez sąd dowodu z opinii biegłego dra S. S.;

- obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k., art. 193 § 1 k.p.k., art. 201 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. przez bezzasadną dyskwalifikację opinii biegłej R. W.-K. jako „niejasnej” przy czym oceny takiej nawet nie uzasadniono, oraz uznanie opinii biegłego W. D. (biegłi neurologi) jako niewystarczających do uznania trwałych następstw pobić Z. G. w okresie internowania, upośledzających obecnie funkcjonowanie wnioskodawcy i dokonanie ocen własnych w zakresie odmówienia wnioskodawcy prawa do uzyskania renty mimo, brak wiedzy specjalistycznej sądu w powyższym zakresie;

- obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia w postaci: art. 424 § 2 k.p.k. przez brak szczegółowego omówienia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jakimi kryteriami kierował się sąd przyznając wnioskodawcy takie, a nie inne zadośćuczynienie, oraz dlaczego nie ustosunkował się w najmniejszym stopniu do tez przedstawionych przez pełnomocnika wnioskodawcy w piśmie procesowym z 25 sierpnia 2015 r., oraz jak się ma zasądzone zadośćuczynienie do innych tego rodzaju rozstrzygnięć, przy uwzględnieniu wyjątkowej sytuacji wnioskodawcy wobec innych osób pozbawionych wolności w drodze bezprawnego internowania, oraz zakresu, rodzaju i natężenia zadawanych mu dolegliwości i represji;

- błąd w ustaleniach faktycznych mających wpływ na treść orzeczenia przez pominięcie całego szeregu istotnych okoliczności przemawiających za tym, iż dolegliwości i cierpienia którym poddawany był wnioskodawca zarówno w czasie pobytów w ZK W., ZK B., Ośrodku Internowania w K. oraz AŚ w E. w stopniu bardzo znacznym odbiegały od typowych cierpień, które zadawano innym internowanym, a łącznie doprowadziły do tego, że wnioskodawca był co najmniej

jedną z najbardziej, a może i najbardziej represjonowaną osobą spośród wszystkich internowanych w PRL.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie na rzecz Z. W. G. zadośćuczynienia i odszkodowania w wysokościach żądanych w trakcie procesu.

Po rozpoznaniu ww. środka odwoławczego, Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt II AKa [...] zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Z. W. G. tytułem odszkodowania 167.730,62 zł ponad kwotę zasądzoną w I instancji,
2. wniosek, w części dotyczącej zasądzenia renty i zadośćuczynienia z tytułu zdarzenia z dnia 14 sierpnia 1982 r. w K., jako sprawę cywilną, wyłączył i przekazał do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G.,
3. w pozostałej części wniosek oddalił,
4. kosztami postępowania odwoławczego obciążył Skarb Państwa.

Kasację od powyższego wyroku wywiódł pełnomocnik Z. W. G. w części dotyczącej oddalenia roszczeń wnioskodawcy w przedmiocie zadośćuczynienia i odszkodowania oraz w zakresie przekazania Sądowi Okręgowemu w G. sprawy w części dotyczącej zasądzenia renty i zadośćuczynienia z tytułu zdarzenia z dnia 14 sierpnia 1982 r. w K.. Skarżący pod adresem wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] sformułował następujące zarzuty:

- obrazy przepisów postępowania mogących mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 k.p.k.) w postaci art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., wyrażającą się w:

A/ braku wyjaśnienia, dlaczego dysponując w opinii biegłego D. 6 wersjami wyliczenia szkody poniesionej przez Wnioskodawcę i przyjmując najniższą z zaproponowanych przez tegoż biegłego wartości szkody, sąd odwoławczy nie wyjaśnił w najmniejszym stopniu, dlaczego to właśnie wyliczenie przyjął jako właściwe i dlaczego odrzucił pozostałe wersje wyliczenia szkody;

B/ odrzuceniu wariantów obliczenia szkody zawartych w opinii biegłego D. w oparciu o sprzedaż skór lisich dokonywanych przez wnioskodawcę w USD, przy przyjęciu czarnorynkowego kursu tejże waluty, zawartej w notyfikacji NBP, wyłącznie na podstawie twierdzenia, że wnioskodawca dokonując sprzedaży skór w latach 80-tych XX wieku nie dysponował zezwoleniem na sprzedaż skór za walutę

wymienialną, a więc czynił to nielegalnie, co rzekomo nie może być podstawą ustalenia wysokości należnego wnioskodawcy odszkodowania od Skarbu Państwa, bez jakiegokolwiek rozwinięcia i uzasadnienia powyższego poglądu, przy jednoczesnej rażącej sprzeczności ze zgromadzonym materiałem dowodowym, który jednoznacznie wskazuje, że wnioskodawca właśnie w ten sposób i za tę walutę dokonywał sprzedaży skór;

C/ rażąco błędnym i sprzecznym z elementarnymi zasadami logicznego rozumowania poglądzie, jakoby utrata składników materialnych majątku Wnioskodawcy w postaci materiałów budowlanych wyposażenia domu, urządzeń mechanicznych używanych do produkcji w fermie lisów i tuczników, offsetów, biblioteki i papieru nie pozostawała w adekwatnym związku przyczynowym z internowaniem wnioskodawcy, przy jednoczesnej akceptacji, iż utrata w tych samych okolicznościach i w tym samym stanie faktycznym ferm lisów i trzody chlewnej pozostawała w takim adekwatnym związku przyczynowym i stanowiła podstawę do zasądzenia odszkodowania z tytułu internowania wnioskodawcy;

D/ rażąco błędnym i sprzecznym z elementarnymi zasadami logicznego rozumowania poglądzie, jakoby zadośćuczynienie należne wnioskodawcy za niezwykle brutalne pobicie go w okresie internowania w dniu 14 sierpnia 1982 r. w ZK w K. oraz ew. zasądzenie renty z tytułu utraty zdrowia będącego następstwem tego pobicia należało wyodrębnić, jako odrębne roszczenie i skierować je do rozpoznania w drodze cywilno-prawnej, przy jednoczesnym przyjęciu, iż wcześniejsze pobicia Wnioskodawcy, także i w tym samym ZK w K. mieszczą się w granicach roszczeń objętych art. 8 ust. 1 ustawy z 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego;

- obrazę przepisów postępowania mogących mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 k.p.k.) w postaci art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. przez brak rozważenia i pominięcie w uzasadnieniu wyroku przytoczenia powodów dla których sąd odwoławczy nie odniósł się do szczegółowych zarzutów zawartych w apelacji pełnomocnika wnioskodawcy w zakresie dolegliwości, fizycznego i psychicznego znęcania się nad wnioskodawcą w czasie pozbawienia go wolności, a ograniczenie się do ogólników, które powodują istotne zaciemnienie obrazu sytuacji

wnioskodawcy w czasie internowania i pozbawienia go wolności, które to okoliczności znacząco odróżniały jego sytuację od sytuacji innych internowanych;

- obrazę przepisów postępowania mogących mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 k.p.k.) w postaci art. 201 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. wobec wewnętrznej sprzeczności zawartej w opinii biegłego D., który opiniując, w zakresie ustalenia rozmiarów szkody poniesionej przez wnioskodawcę z tytułu utraty ferm lisiej i tuczników, przedstawił aż 6 różnych wersji jej wyliczenia różniących się fundamentalnie, gdyż określających szkodę w przedziale od 873.600 zł do 10.719.366 zł;

- obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego w zw. z art. 361 § 1 k.c. w zw. z art. 322 k.c. przez wadliwe ustalenie, iż szkoda w majątku wnioskodawcy w postaci utraty maszyn do utrzymywania produkcji ferm hodowli lisów i trzody chlewnej, papieru, offsetów, wyposażenia budynku mieszkalnego i biblioteki nie pozostaje w realnym związku przyczynowym z internowaniem Z. G., oraz, w konsekwencji powyższego poglądu, nie dokonanie szacunkowego określenia wysokości szkody powstałej w tychże okolicznościach.

W rezultacie Kasator wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Okręgowy w S. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k. i jako taka podlegała oddaleniu.

Na wstępie przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację co do zasady w granicach zaskarżenia. Owo rozpoznanie ograniczone jest zakresem podniesionych zarzutów, tj. twierdzeń autora kasacji w przedmiocie uchybień popełnionych przez sąd odwoławczy w orzeczeniu, które zostało zaskarżone. W szerszym zakresie Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację tylko w przypadkach

określonych w art. 435 k.p.k., art. 439 k.p.k. oraz art. 455 k.p.k. Kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego celem jest wyeliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń dotkniętych uchybieniami o charakterze bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub innych naruszeń prawa o podobnej randze. W toku postępowania kasacyjnego nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, ani nie weryfikuje się zasadności ustaleń faktycznych, bowiem to zarzut kasacyjny musi precyzyjnie wskazywać o jakie uchybienie chodzi, gdyż będzie on odczytywany w sposób ścisły oraz formalny (postanowienie SN z dnia 22 lipca 2021 r., V KK 229/21, LEX nr 3241697).

Postawienie Sądowi odwoławczemu zarzutu naruszenia art. 7 k.p.k. jest możliwe tylko wówczas, gdy prowadzi on postępowanie dowodowe i czyni na tej podstawie własne ustalenia faktyczne odmienne od tych, które stanowiły podstawę orzeczenia Sądu I instancji lub też nowe ustalenia faktyczne, naruszając przy tym określoną w art. 7 k.p.k. zasadę swobodnej oceny dowodów (zob. postanowienie SN z dnia 5 sierpnia 2003 r., III KK 11/03; postanowienie SN z dnia 4 maja 2005 r., II KK 399/04; postanowienie SN z dnia 6 marca 2007 r., IV KK 362/06; postanowienie SN z dnia 17 kwietnia 2019 r., II KK 247/18, LEX nr 2664726; postanowienie SN z dnia 14 czerwca 2021 r., IV KK 202/21, LEX nr 3317153). W niniejszej sprawie Sąd *ad quem* przeprowadził na etapie postępowania odwoławczego jedynie dowody, które dotyczyły strat związanych z hodowlą zwierząt (uzupełniające opinie biegłych A. D., S. S. i T. D.). Tak więc tylko w takim zakresie Skarżący może skutecznie podnosić zarzut obrazy art. 7 k.p.k.

Przechodząc do szczegółowego omówienia zarzutów kasacji, w pierwszej kolejności należy odnieść się do tych, które związane są z wyliczeniem szkody zawartym w opiniach biegłego T. D. (zarzuty kasacyjne odpowiednio: *tiret* pierwszy lit. A/, *tiret* pierwszy lit. B/ oraz *tiret* trzeci). W szczególności całkowitym nieporozumieniem jest stwierdzenie, że skoro w opinii zawartych jest kilka wersji wyliczenia szkody o rozpiętości od 873.600 zł do 10.719.366 zł, to zachodzi wewnętrzna sprzeczność opinii w rozumieniu art. 201 k.p.k. (zarzut opisany w *tiret* trzeci kasacji). Opinię można uznać za wewnętrznie sprzeczną wówczas, gdy wnioski biegłego wzajemnie się wykluczają lub gdy nie przystają one do wyników badań przeprowadzonych przez biegłego (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 26

marca 2008 r., II KK 19/08, LEX nr 406869). Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Każda z przedstawionych przez biegłego wersji opiera się bowiem na innych założeniach. Biegły T. D. w swych opiniach uzupełniających przedstawił wartość szkody poniesionej przez wnioskodawcę w kilku wariantach wyliczeń, a mianowicie opartych o przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej oraz w oparciu o inflację z wykorzystaniem wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych od 1981 r., przy jednoczesnym uwzględnieniu wartości trzody oraz wartości skór lisich sprzedanych po kursie czarnorynkowym dolara USD oraz wyliczeń tych wartości w złotych polskich. Tak więc wyliczenia te nie są ze sobą sprzeczne, a mają charakter alternatywny, poszerzając swobodę Sądu w przyjęciu najbardziej adekwatnej metody waloryzacji. Powyższe zdaje się dostrzegać sam Kasator, albowiem w dwóch pierwszych zarzutach podnosi, iż Sąd *ad quem* nie wyjaśnił należycie dlaczego przyjął najniższą wartość szkody z zaproponowanych przez biegłego T. D. (zarzut *tiret* pierwszy lit. A/), w tym odrzucił wariant oparty na wyliczeniach w dolarach amerykańskich (zarzut *tiret* pierwszy lit. B/). Również i te zarzuty są oczywiście bezzasadne. Sąd odwoławczy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku klarownie wyjaśnił dlaczego za najbardziej miarodajną przyjął waloryzację poprzez wskaźnik inflacji w złotych (*vide* str. 9 uzasadnienia wyroku), *nota bene* podzielając w tym zakresie stanowisko Sądu *a quo*. Godzi się zauważyć, że tego rodzaju metoda ustalenia wysokości odszkodowania w dacie wyrokowania znalazła również uznanie w orzecznictwie, na co zwraca uwagę Sąd I instancji w uzasadnieniu swego orzeczenia. Obowiązującą walutą był i jest złoty. Zgodzić się należy, iż wnioskodawca nie posiadał zezwolenia na sprzedaż skór w walucie obcej, a zatem nawet jeśli sprzedawał skóry za dolary, to czynił to na tzw. czarnym rynku. Przeliczanie odszkodowania przy uwzględnieniu tak osiągniętych dochodów byłoby niesprawiedliwe choćby w stosunku do innych uczestników rynku w tamtym okresie, którzy działali w ówczesnych realiach prawnych. Odrzucenie więc wariantów bazujących na obliczeniu wysokości szkody w oparciu o ceny dolara amerykańskiego było jak najbardziej uzasadnione i nie stanowi naruszenia art. 7 k.p.k.

Przechodząc do omówienia zarzutu dotyczącego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy internowaniem wnioskodawcy a utratą materiałów

budowlanych wyposażenia domu, urządzeń mechanicznych używanych do produkcji w fermie lisów i tuczników, offsetów, biblioteki i papieru (zarzut *tiret* pierwszy lit. C/) wskazać należy, iż Sąd *ad quem* nie czynił w tym zakresie własnych ustaleń faktycznych, a jedynie aprobował ustalenia dokonane przez Sąd *a quo*. Tym samym podnoszenie w tym zakresie zarzutu obrazy art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. jest w świetle uwag poczynionych na wstępie nieuzasadnione. Należy jednak podkreślić, że ustawa łtowa umożliwia dochodzenie odszkodowania za poniesioną szkodę i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, jeśli wynikły one z wydania lub wykonania decyzji o internowaniu. Zgodnie z linią orzecniczą Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych za „wynikłe z wydania lub wykonania decyzji” można uznać wyłącznie te następstwa, które stanowiły bezpośrednią konsekwencję pozbawienia wolności (*vide* postanowienie SN z dnia 7 października 2021 r., IV KK 376/21, LEX nr 3342048). Innymi słowy, szkoda wynikająca z wykonania decyzji o internowaniu, ograniczona jest do normalnych następstw i skutków bezpośrednio wynikających z wykonania decyzji o internowaniu (por. postanowienie SN z dnia 24 września 2014 r., IV KK 275/14, LEX nr 1521246; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2013 r., IV KK 292/12, LEX nr 1277775; postanowienie SN z dnia 17 października 2012 r., IV KK 212/12, LEX nr 1226741). Tymczasem jak słusznie zauważył Sąd odwoławczy, powielacze, papier i księgozbiór zostały wnioskodawcy zabrane przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa w ramach czynności niezwiązanych z internowaniem i byłyby one odebrane mu nawet gdyby przebywał na wolności, natomiast pozostałe przedmioty zostały utracone w nieustalonych okolicznościach. Zatem wbrew stanowisku Kasatora sytuacja z ww. składnikami majątkowymi Z. G. przedstawia się zgoła odmiennie niż w przypadku ferm lisów i trzody chlewnej, co do których odszkodowanie zasądzono. Sąd *ad quem* słusznie podzielił więc ocenę dokonaną przez Sąd *a quo* o braku adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy internowaniem wnioskodawcy, a utratą materiałów budowlanych wyposażenia domu, urządzeń mechanicznych używanych do produkcji w fermie lisów i tuczników, offsetów, biblioteki i papieru, co czyni niezasadnym również zarzut podniesiony w *tiret* czwarty kasacji.

Odnosząc się do kolejnego zarzutu, związanego z przekazaniem według właściwości Sądowi Okręgowemu w G. sprawy w zakresie zasądzenia renty i zadośćuczynienia z tytułu zdarzenia z dnia 14 sierpnia 1982 r. wskazać należy, że w tym zakresie Skarżący podniósł zarzut obrazy art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. (zarzut *tiret* pierwszy lit. D/), który nie mógł skutkować uchYLENIEM zaskarżonego wyroku. Sąd Apelacyjny w [...] uznał, że pobicie Z. G. tego dnia przez funkcjonariuszy Służby Więziennej stanowiło eksces w ramach jego internowania i nosiło znamiona czynu niedozwolonego. Nie wynikało ono bowiem z samego faktu internowania, a związane było z brutalnym spacyfikowaniem buntu osadzonych w Ośrodku Odosobnienia w K. w dniu 14 sierpnia 1982 r. Przyjęcie zatem, że wskazane zdarzenie ma jedynie pośredni związek z decyzją o internowaniu było jak najbardziej uprawnione. W tej sytuacji Sąd odwoławczy mógł zasadnie uznać, że kwestia zadośćuczynienia i renty w związku z ww. zdarzeniem stanowi odrębną sprawę cywilną w rozumieniu art. 1 k.p.c. podlegającą odrębnemu rozpoznaniu. Słusznie przy tym zauważył Sąd *ad quem*, że za taką oceną przemawia także żądanie Skarżącego, który domaga się w związku z pobiciem w dniu 14 sierpnia 1982 r. dodatkowej kwoty zadośćuczynienia i zasądzenia renty. Tak więc nie może być mowy o obrazie art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w związku z przekazaniem Sądowi Okręgowemu w G. sprawy w zakresie zasądzenia renty i zadośćuczynienia z tytułu zdarzenia z dnia 14 sierpnia 1982 r. Podkreślić należy, że powyższa decyzja nie zamyka Skarżącemu drogi do dochodzenia należnych mu roszczeń w tym zakresie w odrębnym postępowaniu.

Przechodząc do omówienia zarzutu wskazanego w *tiret* drugi kasacji należy poczynić kilka uwag natury ogólnej. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym obraza art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. ma miejsce wówczas, gdy zarzuty sformułowane w środku odwoławczym zostaną w ogóle pominięte przez Sąd *ad quem* (art. 433 § 2 k.p.k.), jak również w sytuacji, w której wprawdzie staną się przedmiotem rozważań Sądu odwoławczego, lecz w sposób odbiegający od wymogu rzetelnej ich oceny (art. 457 § 3 k.p.k. czy też obecnie raczej art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.). Zachowanie owej rzetelności badać jednak należy przez pryzmat argumentacji zaprezentowanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, a nie subiektywnego odczucia niezadowolenia

z treści tego orzeczenia (postanowienie SN z dnia 20 maja 2021 r., I KK 163/20, LEX nr 3252654). W praktyce nienależyta kontrola odwoławcza może zostać uznana za inne rażące naruszenie prawa o istotnym wpływie na treść orzeczenia w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k. wówczas, gdy będzie ona jedynie iluzoryczna, ogólnikowa, schematyczna i nie ustosunkowująca się *in concreto* do istoty zarzutów (zob. postanowienie SN z dnia 9 czerwca 2020 r., IV KK 121/20, LEX nr 3224992). Postępowanie kasacyjne nie służy bowiem dublowaniu kontroli instancyjnej (nie jest III instancją), lecz jego istotą jest wyeliminowanie z obrotu orzeczeń dotkniętych najpoważniejszymi wadami prawnymi o randze bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub uchybień zbliżonych do nich. Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie w odniesieniu do zarzutów apelacji dotyczących zadośćuczynienia. Sąd *ad quem* szczegółowo odniósł się w tym zakresie zarówno do podniesionego zarzutu obrazy art. 424 § 2 k.p.k., jak i błędu w ustaleniach faktycznych, czemu dał wyraz na str. 4-6 pisemnego uzasadnienia wyroku. Wyraźnie wskazał, że ustalona kwota zadośćuczynienia za miesiąc izolacji wyniosła ok. 14.420 zł, a zatem z całą pewnością nie była rażąco niska. Należy zauważyć, że omawiany zarzut kasacyjny sprowadza się *de facto* do zakwestionowania wysokości zasądzzonego zadośćuczynienia. Tymczasem Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że zarzut niewłaściwego ustalenia kwoty zadośćuczynienia może być skuteczny w postępowaniu kasacyjnym wyłącznie wtedy, gdy orzeczenie w sposób oczywisty narusza zasady ustalenia wysokości tego świadczenia, co w praktyce będzie miało miejsce tylko przy ustaleniu kwoty symbolicznej (*vide* postanowienie Sn z dnia 4 listopada 2021 r., II KK 495/21, LEX nr 3333572; postanowienie SN z dnia 29 grudnia 2020 r., V KK 125/20, LEX nr 3245694; postanowienie SN z dnia 30 lipca 2020 r., V KK 556/19, LEX nr 3276579; postanowienie SN z dnia 27 czerwca 2019 r., V KK 276/19, LEX nr 2729328; postanowienie SN z dnia 5 listopada 2013 r., III KK 200/13, LEX nr 1418732).

Reasumując, kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, co skutkowało jej oddaleniem na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zważywszy na to, że art. 13 ustawy lutowej stwierdza, iż koszty postępowania w sprawach objętych ustawą pokrywa Skarb Państwa dotyczy tylko

kosztów powstałych w okresie od wszczęcia do prawomocnego zakończenia postępowania (por. postanowienie SN z dnia 21 marca 1997 r., WKN 5/97, OSNKW 1997, nr 7-8, poz. 55), na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. obciążono wnioskodawcę Z. W. G. uiszczoną opłatą. Jednocześnie zgodnie z art. 624 § 1 k.p.k. ze względów słuszności zwolniono ww. od wydatków postępowania kasacyjnego.

Mając na względzie powyższe orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[as]